

'Kiezen voor een zorgnetwerk'

Integrale zorg voor mensen met een bewegingsbeperking, is de kern van een project in Midden Holland in het kader van het ZonMw-programma Op één lijn. Met zorg in groepsverband op wijkniveau. Zodanig dat een patiënt zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen en zo weinig mogelijk hinder heeft van de aandoening. Te beginnen voor mensen met reumatoïde artritis en mensen met artrose.

Een kernachtige omschrijving. Initiatiefnemers van dit project zijn AZB (Apotheek Zorgbureau Leiden Gouda & Rijnmond), thuiszorgorganisatie Vierstroom en ZorgBrug (voor gespecialiseerde verpleging). De aanleiding is dat veel reumamedicatie wordt geleverd en toegediend door landelijke partijen. Vaak buiten het zicht van de apotheker, huisarts en/of thuiszorgorganisatie. Terwijl de eerste lijn daar in feite prima zelf toe in staat is. Deze werkwijze komt de medicatieveiligheid niet ten goede, net zo min als de versterking van de eerste lijn. In eerste instantie is daarom gedacht aan een zorggroep reuma. Maar mede op advies van de commissie van het programma Op één lijn is dat verbreed tot integrale zorg voor mensen met een bewegingsbeperking. Over één ding waren alle partijen het roerend eens: de multidisciplinaire insteek.

Ondersteuning Netwerk

In Midden-Holland is het Transmuraal Netwerk Midden-Holland actief. Deze organisatie heeft veel kennis van het opzetten van netwerken. Deze onafhankelijke partij werkt ondersteunend aan het project, met Lisette van Dingenen, arts maatschappij en gezondheid, als projectleider. Ze geeft een toelichting op de werkwijze. 'Het project bestaat uit drie belangrijke groepen: 1. Het zorgnetwerk bewegingsbeperking. 2. De zorggroep. 3. De gebruikersgroep. Het zorgnetwerk bewegingsbeperking is een expertisegroep met zorgverleners.

Met kromme vingers is het voor een reumapatiënt lastig om oogdruppels toe te dienen. Fotografie: Hans Oostrum.

Uit een inventarisatieronde langs alle zorgverleners die betrokken zijn bij zorg voor reuma en artrose, zijn diverse knelpunten en wensen naar voren gekomen. Deze worden uitgewerkt in vier werkgroepen. De werkgroep medicatie werkt aan het eenduidige, heldere voorlichting. Er zijn kaartjes ontwikkeld die patiënten bij een geneesmiddel meekrijgen. Wat doet het middel en wat zijn de bijwerkingen? Leesbare, begrijpelijke informatie als aanvulling op de bijsluiters.'

Dingelen: 'Als de huisarts de diagnose heeft gesteld, krijgen patiënten vaak te weinig informatie. We willen in de eerste lijn voorlichtingsbijeenkomsten organiseren over wat patiënten zelf kunnen doen om erger te voorkomen of uit te stellen. Dit willen we graag laten doen door een wijkverpleegkundige die hierin geschoold is.' De werkgroep zelfmanagement heeft ook een belangrijke taak. 'Idealiter wil je een schema-op-maat, aangepast op het eigen kunnen van de patiënt. Met een aantal disciplines kijken we hoe we dat kunnen vormgeven.' De laatste werkgroep zet zich in voor de patiënten die nog deelnemen in het arbeidsproces. 'De ziekte is progressief en toch komt de bedrijfsarts vaak pas in beeld als de patiënt niet meer kan werken. Terwijl de bedrijfsarts eerder

Deelname arbeidsproces

Een tweede werkgroep zet zich in voor voorlichting rond artrose. Lisette van

in het proces een belangrijke adviseerende rol kan hebben.' Begin maart hebben de werkgroepen de resultaten gepresenteerd tijdens een symposium.

Zorggroep Bewegingsbeperking

Tweede pijler in het project is de Zorggroep Bewegingsbeperking (ZGBB) Midden-Holland. 'Er is nog geen zorgprogramma op deze aandoeningen', zegt Jaap Hoogeterp, directeur AZB. 'We nemen als apothekers en thuiszorg hierin het initiatief, uiteraard in overleg met de huisartsen.' Hij wijst erop dat de integrale bekostiging niet geschikt is voor deze aandoeningen. 'We willen geen zorggroep met hoofdaannemer en onderaannemers. Wij willen naar een zorgnetwerk met zorgaanbieders die verantwoordelijk blijven voor de eigen kwaliteit en financiële prestaties; de zorggroep is behulpzaam bij de contractvoorbereidingen en zorgt

deskundigen', aldus Lisette, 'Er is een klankbordgroep van patiënten, zorggebruikers en mantelzorgers.' Ze maakt expres onderscheid tussen patiënten en zorggebruikers. 'Patiënten zijn afhankelijk van hun zorgverleners. Zorggebruikers zijn zelfstandiger en meer op het proces gericht. De klankbordgroep geeft zinvolle en positieve feedback. Over de producten die wij ontwikkelen, maar bijvoorbeeld ook over het gebrek van bepaalde hulpmiddelen. In november komt er een symposium voor patiënten met reuma.'

Zelfmanagement

Bevorderen van zelfmanagement is een belangrijk aandachtspunt. 'Het gaat niet alleen om professionele zorgverlening, maar ook (of misschien zelfs: juist) het werken aan eigen mogelijkheden. Daarin zoeken we verbreding naar sportverenigingen en de gemeente',

vertelt Harry Robberts, productmanager van afdeling Innovatie van Vierstroom. 'Sportclubs zullen aangepaste programma's moeten bieden.'

Bevordering van zelfmanagement is een van de resultaatgebieden die zijn benoemd in het project. Een aantal andere zijn: bevordering van gezondheidswinst, concrete prestaties, communicatie en verbeteren samenwerking. 'Daarover willen we onder andere met het Reumafonds in gesprek. Dankzij de ZonMw-subsidie kunnen we een stevig kader neerzetten. Wat wij in dit project ontwikkelen, kan straks bredere toepassing krijgen.'

Tekst: Gerda van Beek

'De patiënt zo lang mogelijk zelfstandig houden'

voor het kwaliteitsmanagement. Het zorgprogramma gaan we ontwikkelen in overleg met de zorgverzekeraar. Vervolgens werken we aan een RAP-plus keurmerk. RAP staat voor reumatoïde artritis, artrose en parkinson (zie kader). Aan welk kwaliteitsniveau moeten zorgverleners voldoen om dat keurmerk te behalen? Als dat is vastgesteld en de zorgverlener daaraan voldoet, volgt dat keurmerk en weet de zorgverzekeraar dat hij kwaliteit inkoop.' Dit idee is onlangs gepresenteerd bij zorgverzekeraar VGZ en binnenkort wordt daarover verder gesproken.

Ervaringsdeskundigen

De patiënten en patiëntenvertegenwoordigers vormen de derde groep in het project. 'Zij zijn de ervarings-

Wegwijzers bij RAP

Het project heeft als officiële titel: Cura saliceae: Integrale zorg voor mensen met een bewegingsbeperking. Zo staat het ook op de website van ZonMw. Inmiddels hebben de betrokkenen het omgedoopt in RAP Plus: Integrale zorg voor mensen met een bewegingsbeperking. Er zijn twee "wegwijzers" uitgebracht. Praktische boekjes met een overzicht van alle voorzieningen voor mensen met reumatoïde artritis en hun naasten en voor mensen met artrose en hun naasten. Te bestellen via de webshop van Transmuraal Netwerk Midden-Holland, www.transmuraalnetwerk.nl.

De wegwijzers voor reumatoïde, artritis, artrose en parkinson.

